

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/ KANTON SREDIŠNJA BOSNA

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 49 0 Mal 064235 23 Gž
Novi Travnik, 09.01.2024. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudaca: Senada Begović, kao predsjednika vijeća, Mirjane Grubešić i Aide Pezer-Alić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja A.Č. iz V. , ..., zastupan po punomoćniku Eni Čabaravdić, advokatu iz Kiseljaka, Josipa bana Jelačića br. 39., protiv tuženog „Adriatic osiguranje“ d.d. Sarajevo, Trg međunarodnog prijateljstva br. 20., zastupan po odvjetnicima iz Odvjetničkog društva Martinović i Partneri Mostar - Podružnica Sarajeva, Ul. Azize Šaćirbegović br. 10., radi naknade štete, v.sp. 3.313,79 KM, odlučujući po žalbi tužitelja izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Kiseljaku broj: 49 0 Mal 064235 23 Mal od 14.08.2023. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 09.01.2024. godine, donio je slijedeću:

PRESUDU

Žalba tužitelja se djelomično uvažava i preinačava presuda Općinskog suda u Kiseljaku broj: 49 0 Mal 064235 23 Mal od 14.08.2023. godine u odluci o zakonskoj zateznoj kamati tako da na dosuđeni iznos naknade štete na vozilu od 2.398,66 KM zakonska zatezna kamata teče počev od 03.09.2022. godine, kao dana nastanka štete, kao i u odluci o troškovima tako da se tužitelju na troškove parničnog postupka u iznosu od 237,32 KM dosuđuje zakonska zatezna kamata počev od 14.08.2023. godine, kao dana presuđenja pa do isplate.

U preostalom dijelu žalba tužitelja se odbija kao neosnovana i prvostupanjska presuda potvrđuje.

Obrazloženje

Presudom prvostupanjskog suda obvezan je tuženi da tužitelju isplati ukupan iznos od 2.416,66 KM, od čega na ime štete na vozilu iznos od 2.398,66 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 15.11.2022. godine do isplate, na ime troškova pribavljanja zapisnika iznos od 18,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 22.09.2023. godine pa do isplate, kao i da tužitelju naknaditi troškove parničnog postupka u iznosu od 237,32 KM, sve u roku od 15 dana. Istom presudom tužitelj je odbijen sa preostalim dijelom tužbenog zahtjeva u visini od 580,18 KM, kao i sa zahtjevom za isplatom zakonske zatezne kamate obračunate na iznos od 2.398,66 KM za period od 03.09.2022. godine do 14.11.2022. godine.

Protiv navedene presude tužitelj je pravovremeno izjavio žalbu u odluci o zakonskoj zateznoj kamati u dijelu početka toka zakonskih zateznih kamata na visinu štete i u odluci o troškovima jer tužitelju nisu dosuđeni troškovi prema ispostavljenom

troškovniku i nisu dosuđene zakonske zatezne kamate na troškove postupka počev od dana presuđenja, zbog povrede odredaba ZPP-a i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se prvostupanjska presuda preinači u pobijanom dijelu, te obveže tuženi na naknadu troškova sastava žalbe u iznosu od 300,00 KM. U žalbi ističe da je sud načinio povrede odredaba postupka jer nije uopće odlučio o zahtjevu tužitelja da se tuženi obveže da naknadi troškove postupka sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana presuđenja pa do isplate. Tužitelj se žali na presudu u dijelu u kojem je odbijen sa tužbenim zahtjevom, u dijelu početka toka zakonskih zateznih kamata, kao i u dijelu odluke o troškovima postupka u kojem je tužitelj odbijen preko dosuđenog iznosa (a sve jer je procentualno umanjen uspjeh tužitelja, zbog odluke o glavnoj stvari). Sud je u odbijajućem dijelu presude načinio povrede odredaba ZPP-a i to člana 8., što je dovelo do pogrešne primjene i materijalnog prava. Osnovanost tužbenog zahtjeva je ipak bila sporna za stranke u toku postupka, zbog čega i jeste provedeno vještačenje po vještaku saobraćajne struke, te u smislu određivanja doprinosa vozača vozila tužitelja tužitelj se neće žaliti, ali potrebno je naglasiti da je tužitelj kompletan parnični postupak u kojem je imao troškove zastupanje po advokatu (jer tužitelj ne raspolaže stručnim pravnim znanjem i ne bi mogao sam ishodovati veći ostatak štete od onog kojeg je tuženi izvršio u vansudskom postupku), te troškove sudskih taksi (tužba + presuda), kao i troškove dva vještačenja, pa se opravdano postavlja pitanje da li je pravedno prema tužitelju koji sve što je tvrdio tužbenim zahtjevom je i dokazao, da mu se odrede troškovi postupka u visini od 237,32 KM, što nije dostatno niti za jedno vještačenje, niti za sudske takse, a kamo li za zastupanje po advokatu. Dakle, tuženog se na ovakav način još i „nagrađuje“ umanjujući mu troškove koje je u obvezi da naknadi tužitelju. Ukoliko se kao pravilna primjena materijalnog prava uzmu odredbe Zakona o obveznim osiguranjima u saobraćaju, tačno je da tuženi nije pao u docnju sa isplatom nespornog dijela štete u visini od 2.804,89 KM, koliko je odlučujući po odštetnom zahtjevu tužitelja i platio kao nesporni dio štete, sud je trebao da dosudi zakonske zatezne kamate počevši od dana štetnog događaja pa do isplate za onaj dio razlike štete za koju je utvrđeno i koja je dosuđena da se ima nadoknaditi, a koju tuženi nije platio, iako je trebao znati da je visina štete na vozilu tužitelja znatno veća od one koju je isplatio kao nespornu. Ovakav stav suda je presedan u svoj dosadašnjoj sudskoj praksi, te suprotan svim odlukama o početku toka zakonske zatezne kamate koje su donesene i nakon stupanja na snagu Zakona o obveznim osiguranjima u saobraćaju. Uz ovako načinjene povrede, te pogrešnu primjenu materijalnog prava, jasno je da je i odluka suda o troškovima pogrešna, jer je ista izražena u „uspjehu“ tj. „umanjena za neuspjeh“ tužitelja shodno postavljenom tužbenom zahtjevu i dosuđenom iznosu, te je sud neosnovano izvršio procesno prebijanje troškova.

Odgovor na žalbu nije podnesen.

Nakon što je ispitao presudu prvostupanjskog suda u granicama navoda iz žalbe i po službenoj dužnosti sukladno odredbi člana 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Žalbom tužitelja nije dovedena u pitanje pravilnost odluke prvostupanjskog suda kojom je odbijen tužbeni zahtjev tužitelja za naknadu štete na vozilu preko dosuđenog iznosa, jer je prvostupanjski sud pravilno postupio kada je ukupnu visinu

totalne štete na vozilu od 5.781,73 KM umanjio za doprinos vozača koji je upravljao vozilom tužitelja od 10 %, te je tužitelju od tog umanjenog iznosa od 5.203,55 KM dosudio preostali iznos neisplaćene štete od 2.398,66 KM. Sljedstveno tomu, tužitelju je pravilno dosuđena i umanjena naknada za troškove pribavljanja zapisnika u iznosu od 18,00 KM.

Međutim, žalbom tužitelja se osnovano prigovara pravilnosti odluke kojom je početak tijeka zakonske zatezne kamate na iznos dosuđene štete na vozilu od 2.398,66 KM određen počev od 15.11.2022. godine, kao dana kada je tuženi po odštetnom zahtjevu u vansudskom postupku uplatio tužitelju nesporni iznos štete u iznosu od 2.804,89 KM, jer je tada sukladno odredbama člana 13. stav 1. i 7. Zakona o obveznim osiguranjima u saobraćaju Federacije BiH, koji se kao *lex specialis* ima primijeniti u konkretnoj pravnoj stvari, dospjelo na naplatu cjelokupno potraživanje tužitelja. Naime, navedenim zakonskim odredbama propisano je postupanje odgovornog društva za osiguranje po podnesenom odštetnom zahtjevu i njegovim obvezama prilikom obrade zahtjeva i rokovima realizacije tog zahtjeva. Dakle, radi se o vansudskom postupku i vrijeme (datum) djelomične isplate naknade štete oštećenom u tom postupku, ne može se tretirati kao dan dospijeća cjelokupne štete na naplatu, niti se od tog datuma može odrediti početak tijeka zakonske zatezne kamate na preostali iznos naknade štete koji bude utvrđen i dosuđen u parničnom postupku pred nadležnim sudom. Naime, šteta na vozilu je posljedica štetnog događaja (prometne nezgode) i zakonska zatezna kamata kako na cjelokupnu štetu tako i na neisplaćeni iznos štete, u parničnom postupku se može dosuditi od dana nastanka štetnog događaja ili od dana podnošenja tužbe prvostupanjskom sudu, ovisno od postavljenog zahtjeva tužitelja u podnesenoj tužbi, bez obzira da li je tužbeni zahtjev usmjeren prema osiguravajućem društvu ili njegovom osiguravniku. Kako je tužitelj zakonske zatezne kamate u zahtjevu iz podnesene tužbe tražio od dana nastanka štetnog događaja - prometne nezgode (03.09.2022. godine), kao i u konačno opredijeljenom tužbenom zahtjevu na glavnoj raspravi od 27.06.2023. godine, to je ovaj sud u ovom dijelu preinačio prvostupanjsku presudu kao u izreci ove presude primjenom odredbe člana 229. stav 1. točka 4. Zakona o parničnom postupku.

Suprotno žalbenim navodima tužitelja, prvostupanjski sud je pravilno postupio kada je prema preciziranim zahtjevima parničnih stranaka pravilnom primjenom materijalnog prava najprije odmjerio troškove postupka svake parnične stranke koji su bili potrebni radi vođenja parnice, a potom prema uspjehu stranaka u parnici (72,92% : 27,08%) odredio njihove pojedinačne troškove, te nakon međusobnog kompenziranja (prebijanja) tih troškova dosudio tužitelju razliku troškova od 237,32 KM. Ovakvo postupanje prvostupanjskog suda je sukladno i odredbi člana 386. stav 2. Zakona o parničnom postupku, jer u konkretnom slučaju, kada su obje stranke djelomično uspjele u parnici, a uspjeh tužitelja je procentualno veći od uspjeha tuženog, onda tužitelju pripada razmjernan dio troškova koje mu treba nadoknaditi suprotna strana (tuženi). Stoga je žalba u ovom dijelu odbijena kao neosnovana i prvostupanjska presuda potvrđena primjenom odredbe člana 226. Zakona o parničnom postupku. Pri tomu, treba reći da tužitelju koji je sa svojom žalbom uspio samo u neznatnom dijelu (zatezne kamate i troškovi postupka) ne pripadaju troškovi sastava žalbe.

Međutim, žalbom se opravdano ukazuje da je prvostupanjski sud propustio da prema konačno opredijeljenom zahtjevu tužitelja na glavnoj raspravi od 27.06.2023. godine, tužitelju dosudi zakonske zatezne kamate na troškove parničnog postupka počev od dana presuđenja pa do isplate, a koji zahtjev je bio sadržan i u podnesenoj tužbi prvostupanjskom sudu. Iz navedenog razloga prvostupanjska presuda je preinačena i u ovom dijelu.

Predsjednik vijeća
Senad Begović